

Nr 516.

Av herr Adolfsson m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 128, med förslag till förordning angående ändring i förordningen den 25 maj 1941 (nr 251) om varuskatt. m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 128 föreslås viss omläggning av varuskatten. Av propositionen framgår, att avsikten är, att skatt allttjämt skall uttagas å glass, dock fortfarande så att skattefrihet skulle gälla för färdigställda för hushåll, restauranger eller matserveringar avsedda efterrätter, helt eller delvis bestående av glass. Förslaget angiver alltså, att varuskatt skall i princip även framdeles utgå för glass och därmed även för gräddglass, varmed enligt livsmedelsstadgan förstås glass, som innehåller minst 12 % mjölkfett.

Vad sålunda föreslagits synes ur skilda synpunkter förtjäna erinringar. Gräddglassen är numera att anse som ett livsmedel och till och med ett synnerligen högvärdigt sådant. Bästa beviset härpå är den omfattning, som glasskonsumtionen uppnått i landet. Att till denna konsumtion i högsta grad bidragit, att glassen som fett innehåller mjölkfett, torde vara oomtvistligt. Genom denna blandning av glass och mjölkfett tillföres särskilt barnen den livsviktiga mjölken på ett för dem begärligt sätt. Redan med hänsyn till gräddglassens angivna karaktär av livsmedel synes det främmande, att varan skall beläggas med skatt. Understrykas bör härvid även den höga skattesatsen, 65 % av varans värde vid försäljning i större poster till återförsäljare. Det säger sig självt, att en dylik skatt verkar i hög grad inskränkan- de på efterfrågan och därmed begränsande på konsumtionen.

Skatten på gräddglass verkar även ur en annan synpunkt i motsatt riktning än som för närvarande måste anses lämpligt. Som bekant har den inhemska mjölkproduktionen nu nått en sådan storleksordning, att viss del därav måste exporteras för att jämvikt skall erhållas inom landet mellan tillgång och efterfrågan vid de av statsmakterna fastställda inhemska priserna. För den exporterade delen uppnås härvid icke alltid ett pris, som motsvarar de sålunda fastställda inhemska priserna, och skillnaden måste ifyllas genom särskilda stödmedel. Att under dylika förhållanden genom en skatt å ett livsmedel såsom glass begränsa den inhemska konsumtionen måste anses anmärkningsvärt och ägnat att öka den kvantitet, som behöver exporteras till för landet ogynnsamma priser.

Ytterligare ett skäl synes kunna framföras mot skatt på glass, sådan som denna skatt nu utgår och sådan den allttjämt enligt propositionen skulle utgå. Skatt utgår nämligen icke och skall enligt förslaget icke utgå för glass,

som färdigställt för hushåll, restauranger eller matserveringar och som är avsedd som efterrätter. Konsekvensen av det sagda har blivit och kommer därmed alltjämt att bli, att en väsentlig del av den inom landet framställda glassen icke blir beskattad. Även om i enlighet med de skäl, som förestavat denna motion, erinran i och för sig icke kan göras mot att glass icke blir beskattad, må dock erinras om den skillnad, som måste uppstå mellan olika företagare, samt den kontroll, som det medför att söka riktigt få fram, vartill glassen använts i det särskilda fallet. Enligt vad som inhämtats uppgår antalet registrerade redovisningsskyldiga glasstillverkare för närvarande till 670. Den nu utgående skatten erlägges till ca 85 % av femton företagare, varav en ensam betalar 40 % därav. Vid sidan av dessa registrerade redovisningsskyldiga finnes det emellertid ett mycket stort antal restauranger, andra näringsställen, konditorier och dylika, som tillverka skattefri glass. Det ligger i sakens natur, att det kan vara svårt att kontrollera, om där även tillverkats skattepliktig glass. Men icke nog med detta. På goda grunder torde det också kunna antagas, att en dylik kontroll icke kan bli effektiv, givetvis inom gränsen för vad som är ekonomiskt tillbörligt med hänsyn till att skatten å glass icke tillför statsverket mer än ca 3,5 miljoner kronor per år.

Det är naturligt, att ett yrkande om skattens borttagande kan mötas med erinran om att spørsmålet om den indirekta beskattningen är föremål för en särskild utredning och att det därför kan vara riktigt att avvakta resultatet därav, innan ställning tages till frågan om ett borttagande av skatten å glass. Utan att vilja ifrågasätta, att en dylik erinran givetvis är befogad, synes dock häremot böra framhållas, att ett borttagande av skatten å glass knappast på något sätt kan rubba förutsättningarna för utredningsarbetet eller påverka det slutliga ställningstagandet. Härvid understrykes än en gång det verklighetsfrämmande i att jämställa gräddglass med andra mer eller mindre lyxbetonade varor, för vilka varuskatten utgår.

I enlighet med det anförda skulle det riktiga vara, att skatten å gräddglass slopades och att sålunda skatt skulle utgå endast å sådan glass, som innehåller mindre än 12 % mjölkfett. Då det emellertid kan antagas, att kontrollsvårigheter skulle uppstå, torde annat icke återstå än att slopa skatten å all glass.

Under återopande av det anförda hemställes,

att riksdagen i samband med propositionen nr 128 ville besluta att varuskatt icke vidare skall utgå för glass.

Stockholm den 9 april 1953.

Holger Adolfsson.
A. Widén.

Johan Ahlsten.
J. H. Johansson
i Norrfors.

Carl Östlund.
Rolf Eliasson.